

ÖCKERÖ KOMMUN

Riktlinjer för skolplacering i grundskola i Öckerö kommun

Skolval, urvalskriterier och placeringsregler

Beslutsdatum:	2020-12-09
Beslutande:	Barn- och utbildningsnämnden
Giltighetstid:	Tills vidare
Diarienummer:	BUN 0079/20
Dokumentansvarig:	Skolchef

Innehåll

1. Inledning.....	1
2. Det fria skolvalet – en grundläggande princip.....	1
3. Urvalskriterier.....	2
3.1 Upptagningsområde.....	2
3.2 Relativ närhet.....	3
3.3 Lottning.....	4
3.4 Undantag från ordinarie urvalskriterier	4
4. Placeringsregler	5
4.1 Skolvalet	5
4.2 Oeniga vårdnadshavare	5
4.3 Barn med stadigvarande vistelse i kommunen	6
4.4 Elever med skyddad identitet	6
4.5 Tidigare eller senare skolstart.....	6
4.6 Byte av skola.....	6
4.7 Placering vid fritidshem	6
4.8 Särskilda skäl till byte av skola	7
4.9 Placering vid fristående skolor	7
4.10 Skolplacering i annan kommun än hemkommunen	7
4.11 Uppsägning av skolplacering.....	7
4.12 Överklaga en skolplacering	8

1. Inledning

Skolplikten inträder höstterminen det kalenderår då barnet fyller sex år och ska som huvudregel börja fullgöras i förskoleklassen. Skolplikten upphör sedan vanligen vid utgången av vårterminen det tionde året efter det att barnet börjat fullgöra skolplikten. Under denna period så är det hemkommunen som ansvarar för att barnet får den kostnadsfria grundläggande utbildningen i allmän skola, som eleven enligt skollagen har rätt till. Även barn som stadigvarande vistas i kommunen på grund av särskilda omständigheter, såsom asylsökande, har rätt till skolgång. En elev ska som huvudregel placeras vid den skolenhet som vårdnadshavarna önskar. Då det inte är möjligt att tillgodose alla vårdnadshavares önskemål behöver kommunen ha styrdokument som säkerställer att det sker en likvärdig och rättssäker hantering av skolvalet. I Öckerö kommun genomförs skolval till förskoleklass, årskurs 4 och årskurs 7, och administreras av Barn- och utbildningsförvaltningen.

I det här dokumentet beskrivs regler och arbetsgång för skolplacering i grundskolan i Öckerö kommun.

2. Det fria skolvalet – en grundläggande princip

Det fria skolvalet innebär att en vårdnadshavare kan lämna in önskemål om placering för sitt barn vid viss skolenhet.

Enligt skollagen ska en elev placeras i förskoleklassen "vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå" (SFS 2010:800, Kap 9 § 15 första stycket). Eleven ska dock placeras vid en annan skolenhet än önskad, om önskad placering medför att "en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts". Kommunen får också frångå vårdnadshavarens önskemål "om den önskade placeringen skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen" (SFS 2010:800, Kap 9 § 15 andra stycket).

När det gäller skolplacering från och med grundskolan kan kommunen även frånga vårdnadshavarens önskemål om det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero (SFS 2010:800, Kap 10 § 30 andra stycket punkt 2).

3. Urvalskriterier

Kommunen avgör hur många elever som får plats vid varje skolenhet. När det finns fler elever som vill gå på en skola än det finns antal platser, måste kommunen bedöma vilka elever som har bäst rätt till plats på skolan med beaktande av närhetsprincipen. Enligt rättspraxis är innebörden av skollagens formulering "nära hemmet" beroende av lokala förhållanden. Varje kommun bestämmer kriterier med beaktande av faktorer som exempelvis avstånd mellan hemmet, trafikförhållanden och kommunikationer samt tillgängliga skolor. Urvalskriterierna ska vara sakliga, objektiva och icke-diskriminerande samt utgå från vad som är bäst för samtliga elever. I de fall då alla elever inte kan få plats i önskad skola gäller följande kriterier för placering i Öckerö kommunala skola:

1. Upptagningsområde
2. Relativ närhet
3. Lottning

En elev ska som huvudregel placeras vid den skolenhet som vårdnadshavarna önskar. Då det inte är möjligt att tillgodose alla vårdnadshavarens önskemål fördelas platserna enligt följande urvalskriterier i prioritetsordning.

3.1 Upptagningsområde

Kommunen avgör hur många elever som får plats vid varje skolenhet. Alla barn, även de vars vårdnadshavare inte gör aktivt skolval, har rätt till en placering på en skola nära hemmet. Varje skola har ett geografiskt definierat upptagningsområde. Upptagningsområdet ligger i omedelbar närhet till respektive skolenhet och omfattar ett geografiskt område med bästa möjlighet att ta sig från hemmet till skolenheten. En elev

som är folkbokförd i upptagningsområdet har förtur till plats på skolenheten i området. Detta gäller även om eleven tidigare gått vid en annan skola (kommunal eller fristående). Skolan i upptagningsområdet kallas för elevens anvisade skola.

En elev som gått på en grundskola som endast har F-3-undervisning har rätt till plats på den skolans anvisade mellanstadieskola respektive högstadieskola enligt kommunens upptagningsområden.

Rätten till skolskjuts kan påverkas om en elev väljer en annan skola än den i upptagningsområdet. Enligt skollagen gäller rätten till kostnadsfri skolskjuts inte elever "som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem" (SFS 2010:800, Kap 9 § 1 Sb andra stycket; Kap 10 § 32 andra stycket).

3.2 Relativ närhet

Närhetsprincipen innebär inte att barn som bor närmast en viss skola enbart av detta skäl ska ges företräde framför andra sökande i kommunen. I stället är det enligt rättspraxis relativ närhet som gäller, det vill säga alla barns rätt till en skola nära hemmet. Det kan finnas flera skolor som anses vara belägna nära hemmet. Skolplatserna fördelas utifrån avståndet mellan elevens hem (folkbokföringsadressen) och en skolenhet nära hemmet.

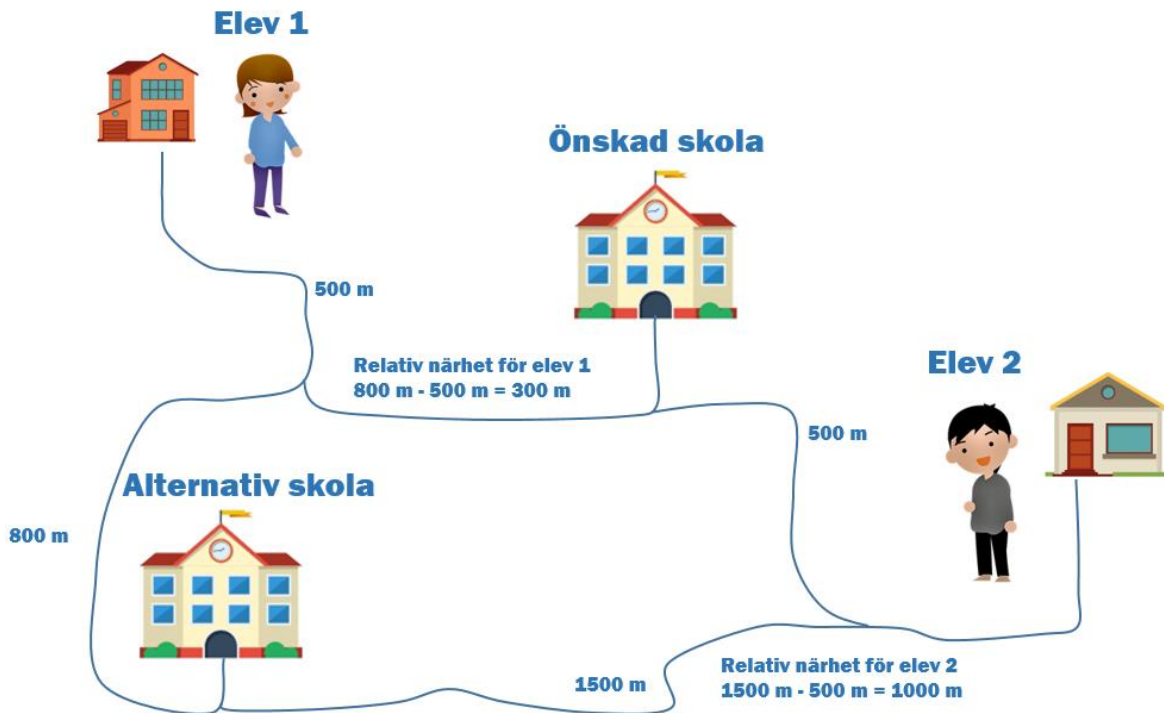
Det innebär att om det finns fler sökande än platser vid en viss skola, och två barn, som inte bor i upptagningsområdet önskar plats, så har det barn företräde som relativt sett har närmast till den önskade skolan. Relativ närhet beräknas genom en formel som visas i illustrationen nedan. Med skolväg avses kortaste färdvägen längs vägnätet mellan elevens folkbokföringsadress och skolans huvudentré. Färdväg kan vara gång-, cykel och bilväg. Mätningen görs i kommunens geografiska mätverktyg. Vid beräkning av relativ närhet görs inte en trafiksäkerhetsbedömning vid avståndsmätning mellan hemmet och skolan.

Exempel relativ närhet

Elev 1 har 500 meter till den skola hon önskat och 800 meter till sin näst närmaste skola ($800 - 500 = 300$ meter). Elev 2 har 500 meter till skolan han önskat och 1500

meter till sin näst närmaste skola ($1500 - 500 = 1000$ meter). Elev 2 får platsen på den önskade skolan eftersom han skulle få längre till den alternativa skolan.

3.3 Lottning

Om det finns fler sökande än platser vid en viss skola och två barn, som inte bor i upptagningsområdet bor på exakt samma avstånd från skolan, avgörs valet genom lottning.

3.4 Undantag från ordinarie urvalskriterier

Grundsärskolan

För elever som tillhör grundsärskolans personkrets och söker plats i grundsärskolan finns ett särskilt antagningsförfarande.

Elever med särskilda behov

Utgångspunkten för undantag är att behov av särskilt stöd ska kunna tillgodoses vid anvisad skola. Undantag från ordinarie placeringsregel på grund av att en elev har omfattande särskilda behov tillämpas mycket restriktivt. Det kan exempelvis röra sig

om situationer där det skulle krävas en omfattande ombyggnation på en skola för att en elev ska kunna tas emot där. Skälen till undantag ska alltid styrkas med medicinskt eller annat underlag.

4. Placeringsregler

I Öckerö kommun genomförs skolval till förskoleklass, årskurs 4 och årskurs 7. Skolvalet administreras av Barn- och utbildningsförvaltningen och påbörjas i slutet av höstterminen varje år. Beslut om skolplacering ges under vårterminen inför nästkommande läsår. Därefter avslutas alla ansökningar. Vårdnadshavare som inte är nöjda med tilldelad skolplacering kan inkomma med önskemål om skolbyte.

Barn som har börjat i en skolas förskoleklass har rätt att fortsätta vid samma grundskola, oavsett om de bor inom skolans upptagningsområde eller inte. Nästa skolval sker inför årskurs 4 och därefter årskurs 7.

Fristående skolor har egna antagningskriterier och administrerar sina egna skolval. Vid val av fristående skola inom eller utanför Öckerö kommun ska vårdnadshavare kontakta önskad fristående skola direkt. I skolvalet kan vårdnadshavaren uppge i kommunens e-tjänst att barnet sökt till en fristående skola.

4.1 Skolvalet

Information kring skolvalet och vad placeringsskola innebär skickas ut till vårdnadshavare inför att barn och elever ska börja förskoleklass, årskurs 4 och årskurs 7.

Vårdnadshavare kan inkomma med önskemål om skolplacering vid vilken skolenhet som helst i kommunen. Skolvalet görs av barnets vårdnadshavare med e-legitimation i kommunens e-tjänst www.ockero.se/skolval. Vårdnadshavare har möjlighet att välja och rangordna två skolor. Om vårdnadshavarna inte inkommer med önskemål om viss skolplacering placeras barnet utifrån skolplikt vid skola i upptagningsområdet.

Om barnet har två vårdnadshavare ska dessa gemensamt fatta beslut om barnets skolplacering.

4.2 Oeniga vårdnadshavare

Om vårdnadshavarna inte kan uppnå enighet om barnets skolplacering placeras barnet i regel vid skolan i upptagningsområdet där barnet är folkbokfört om inte andra skäl för placering finns.

4.3 Barn med stadigvarande vistelse i kommunen

Barn som stadigvarande vistas i kommunen på grund av särskilda omständigheter, så som asylsökande, familjehemsplacering eller liknande jämställs med folkbokförda i kommunen och placeras enligt samma regelverk.

4.4 Elever med skyddad identitet

Vårdnadshavare med skyddad identitet kan inte genomföra skolvalet i kommunens e-tjänst och ska därför kontakta Kommunservice som hänvisar dem vidare.

4.5 Tidigare eller senare skolstart

Skolplikten börjar höstterminen det år då barnet fyller sex år. Skolplikten kan skjutas upp ett år om barnets vårdnadshavare begär det och det finns särskilda skäl. För ett barn som har fått skolplikten uppskjuten börjar skolplikten i stället höstterminen det år då barnet fyller sju år. Det är barnets hemkommun som beslutar om skolplikten ska skjutas upp för ett barn. Om skolplikten skjuts upp ska kommunen erbjuda att barnet får gå i förskola istället.

Ett barn kan få börja i förskoleklass redan höstterminen det kalenderår barnet fyller fem år, men det är ingen rättighet. Det betyder att barnet endast kan få plats då alla skolpliktiga elever har placerats. En femåring som går i förskoleklass har inte skolplikt, men är ändå skyldig att närvara i skolan och delta i skolans verksamhet.

4.6 Byte av skola

Utanför skolvalsperioden ska val/byte av skola ske restriktivt. Vårdnadshavarna kan lämna önskemål om skolbyte. Önskemål kan lämnas oavsett vilken årskurs eleven ska börja i. Skulle en ledig plats uppstå på en skola, kontrollerar handläggare om det finns flera elever som önskar plats i den aktuella årskursen. Om så är fallet görs urvalet genom kommunens skolvalskriterier. Därefter lämnas erbjudande om byte av skola till vårdnadshavare.

4.7 Placering vid fritidshem

Elever som får skolplacering har rätt till fritidshemsplacering på samma skola. Vårdnadshavare ansöker själv om plats på fritidshem i samband med skolvalet, eller senare. Fritidshem erbjuds elever i årskurs F-6.

4.8 Särskilda skäl till byte av skola

Vid byte på grund av särskilda skäl sker placeringen efter utredning och samverkan mellan skolan och centrala elevhälsan. Placeringen vid en viss skolenhet ska bedömas vara nödvändig för att få till stånd en fungerande skolgång för eleven. Tillämpningen ska ske med stor restriktivitet och behovet av skolbyte ska styrkas med skriftligt underlag från elevens skola och från eventuella externa insatser.

4.9 Placering vid fristående skolor

Fristående skolor har egna antagningskriterier och administrerar sina egna skolval. Vid val av fristående skola inom eller utanför Öckerö kommun ska vårdnadshavare kontakta önskad fristående skola direkt.

En elev som går på en fristående skola har under hela sin skolgång rätt att byta till den kommunala skola vars upptagningsområde eleven tillhör.

4.10 Skolplacering i annan kommun än hemkommunen

Om en elev önskar gå i en annan kommuns skola ska vårdnadshavaren kontakta skolan i den andra kommunen. Om eleven blir antagen på den önskade skolan görs en överenskommelse mellan kommunerna om ersättning.

Elev från Öckerö kommun som önskar gå i en annan kommuns skola kan beredas plats där om kommunen godkänner den interkommunala ersättningen.

Rätten till kostnadsfri skolskjuts gäller inte vid val av annan skola än den där kommunen annars skulle placerat eleven. Om det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen anordna skolskjuts även i dessa fall. (SFS 2010:800, Kap 9 § 15b andra stycket, Kap 10 § 32 andra stycket.)

Öckerö kommun tar emot elever från annan kommun i mån av plats.

4.11 Uppsägning av skolplacering

Byte till fristående skola ska anmälas till kommunen. En elev som flyttar från kommunen ska göra en utflyttningsanmälan. En skola kan på grund av skolpliktsansvaret aldrig låta skriva ut en grundskoleelev utan att försäkra sig om att eleven har en ny skolplacering.

4.12 Överklaga en skolplacering

Vårdnadshavare som är missnöjda med ett skolplaceringsbeslut kan överklaga beslutet. I ett överklagande ska anges vilket beslut det gäller och varför man anser att beslutet ska ändras (dvs. varför man anser det vara felaktigt). Överklagandet ska innehålla namn, personnummer, adress och telefonnummer för den som överklagar samt vara underskrivet av samtliga vårdnadshavare.

Laglighetsprövning

Beslut om skolplacering enligt närhetsprincipen kan överklagas till förvaltningsrätten genom laglighetsprövning. Genom laglighetsprövning prövas bara beslutets laglighet, inte om beslutet är lämpligt eller skäligt. Det betyder att domstolen inte kan fatta ett nytt beslut i frågan utan endast upphäva beslutet och kräva att kommunen fattar ett nytt beslut.

Förvaltningsbesvär

Skolplaceringsbeslut kan överklagas till skolväsendets överklagandenämnd om kommunen frångått vårdnadshavares önskemål på grund av att den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen, eller på grund av att det bedömts som nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero.